

Visi į Dainų šventę – festivalį!

Visų šalių proletarai, vienykitės!

KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DZD TARYBOS ORGANAS

1960 m.

birželio

5 d.

Sekmadienis

Nr. 46 (1133)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

SUK, SUK RATELĮ...

Kai besileidžiančios saulės spinduliai variu aplieja Žaliosios girią, „Žalgirio“ kolūkio kultūros namuose pasigirsta akordeono muzika. Tampomas kolūkiečio Aloyzo Skardžiaus tvirtų rankų, jis paberia trankios polkos akordus, išvingiuoja svajingą valsą melodiją.

— Gyviau! Gyviau! — erdvoje salėje skamba separavimo punkto vedėjo — šokių mokytojo Algio Juškos balsas.

Darniai ir judriai sukasi poros. Čia matome kolūkietę Palmirą Talakytę ir traktorininką Stasį Zavišą, kolūkiečius Janiną Saladžiūtę ir Algimantą Skardžių, Žaliosios septynmetės mo-

kyklos direktorių Antaną Pocių su žmona Elena ir kitus.

Tautinių šokių ratelį sudaro 8 poros. Pusė šokėjų — kolūkiečių.

Saviveiklininkai puikiai paruošė visą rajono Dainų šventės repertuarą, išmoko respublikinės Jubiliejinės dainų šventės šokius. Negana to. Šokėjai darniai atlieka „Olinderį“, „Žiogą“.

Šokių ratelis gyvuoja tik antrus metus. Bet saviveiklininkai ir Anykščiuose užsirekomendavo kaip gabūs šokėjai. Rajono meno saviveiklos apžiūroje žalgiriečiai iškovojo pirmąją vietą. Kolektyvas apdovanotas tautiniais drabužiais.

B. Melėniskis

apžiūroje mūsų choras užėmė trečiąją vietą. Žinoma, tuo nepasitenkime. Kiekvieną dainą ir posmą repetavome dešimtis kartų. Iš širdies tenka padėkoti visiems kolūkiams, kurie pavasarį

Kas trečias žmogus — saviveiklininkas

Vakareja. Į „Lenino keliu“ kolūkio klubą-skaityklą motociklais, dviračiais skuba kolūkiečiai.

...Erdvame kambaryje nuotakingai skamba liaudies šokių melodija. Apsirengę tautiniais rūbais, šoka šešiolika porų. Saviveiklininkų tarpe — traktorininkas Br. Kovas, klubo-skaityklos vedėja E. Zolubaitė, mokytoja V. Kiškytė. Darniai atlieka jie „Landutę“, „Kolūkio laukelį“, „Pliauškutę“ ir kitus šokius.

Pasibaigus šokių repetacijai, meno vadovė Rima Butkevičiūtė sėda prie pianino. Išsirikiuoja kolūkiečių mišrus choras. Jis puikiai paruošė visą Dainų šventės repertuarą.

ūkio kolūkiečiai pradėjo ruošti dar žiemą. Į chorą susibūrė daugiau 40 žmonių. Džiugu, kad į jį atėjo ne tik jaunieji kol-

Ateinam, ateinam...

Festivalis, dainų šventė... Šie žodžiai gyvena kiekvieno jaunuolio ir merginos širdyje. Išgirdus juos, sužiba jaunystė žilagalvio senelio ir moteriškos akys.

Nenuostabu, kad rajono Jubiliejinei Dainų šventei „Vienybės“ kol-

ūkiečiai Aldona Janulytė, Edvardas Laurenčikas ir kiti. Choristų tarpe matome ir Stasį Žibutį, kuriam beveik 50 metų. Dainoje ir darbe jis nenusileidžia jauniems.

Ilgai repetacijų vakarai nenuėjo veltui. Rajoninėje meno saviveiklos

jono Dainų šventės repertuaro dainos skambėtų darniai.

Į pavasario, jaunystės ir grožio šventę ateinam kupini tyriausių jausmų ir meilės Tėvynei. Ateinam užbaigę visus pavasario darbus, pasiryžę antruosius septynmečio metus apvaisinti naujomis darbo pergalemis.

K. BAREIKIS
„Vienybės“ kolūkio
choro vadovas

DRAUGIŠKAS KOLEKTYVAS

Pradžią buvo nelengva. Kai 1957 metais naujasis „Surdegio“ kolūkio pirmininkas J. Virbalas užsiminė apie savos kapelos sukūrimą, daug kas tik pečiais pagūžčiojo ir nusišalpė į ūsą:

— Dar išgalvos ką! Tartum armoškęs negana?

Kapelos užuomazgą sudarė tik trys muzikantai: smuikininkas, akordeonistas ir dar vienas su gitara. Našlantiškai dabar skambėtų tokios kapelos muzika, bet tuo metu tai jau buvo šis tas.

Na, o dabar?

Jei vyksta kur gegužinė, minėjimas ar kokios išklmės ir rengėjai kviečia svečius, pirmasis klausimas visuo met vienodas:

— O kas grieš?

— „Surdegio“ kapela.

Po tokio atsakymo rengėjai tik pasilaukė. Salė ar veja linkė links nuo svečių gausumo.

Plačiai žinoma surdegiečių kapela. Muzikantų gausumu gal kas ir pralenktų ją, bet jau meniniu muzikos kūrinių atlikimu surdegiečiai niekam nenusileis.

Kruopščiai pasiruošę rajoninei Dainų šventei „Surdegio“ kolūkio kapela. Darniai skamba repertuare numatyti muzikos kūriniai. Ne tik kapelos vadovas, Surdegio septynmetės mokyklos direktorius Z. Jusys, bet ir visi muzikantai nuoširdžiai padirbėjo. Įvairios muzikantų profesijos, įvairiose vietose jie dirba, bet muzika jungia juos visus į draugišką, darnų būrį.

P. Šaltis

Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias

Mūsų rajono jaunystė atvažiavo į Anykščių šilėlį — tautiniais rūbais pasipuošę darbininkai ir kolūkiečiai, moksleiviai ir tarnautojai. Kvepia pušų sakais, žydi plūksės, darbuojasi skruzdės... Eini Anykščių šilėlio taku, ir, rodos, visa gamtos jaunystė, pavasaris ir laimė eina kartu su tavimi. O jaunimas klega, linksmynasi, dainuoja. Galingos tarybinės dainos garsai užliejo Sventosios pakrantes, jos aidas toli toli atsimuša miško glūdumoje.

Darbo žmonės nenutrūkstamu srautu patrauks į Anykščių šilėlio prileglostį. Džiaugsmingi jų veidai sakys, kad jie gyvena laimingai, kad jiems jau ne tik duonos ir pyrago užtenka. Jie gerai supranta meną ir grožį, myli dainas ir šokius, mėgsta ne tik dirbti, bet ir pasilinksminėti.

Penkiolikos lygiatelių seserų būryje Tarybų Lietuva švenčia dvidešimtąją savo gyvenimo vasarą, švenčia laimingą ir laisvą, jauną kaip pavasario žiedas ir tvirtą kaip granitas. Dvidešimt metų — nedidelis laikotarpis, jaunystės amžius, o Tarybų Lietuva, broliškųjų tarybinių tautų padedama, sukūrė gerai išvystytą pramonę, žemės ūkį ir kultūrą.

Gražėja mūsų miestai ir kaimai, nepaliaujamai kyla darbo žmonių materialinė gerovė. Platus akiračiai atsivėrė mokslui, menui ir literatūrai. Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės nuolatinio rūpinimosi dėka lietuvių tauta atgavo tikrąją savo laisvę ir nepriklausomybę, Lietuvos liaudis išėjo į platų kūrybinį kelią.

Tūkstančiai dainininkų ir šokėjų, muzikantų ir karnavalo dalyvių liudija apie tai, kad mūsų gyvenimas eina progreso ir kultūros keliu, kad jaunoji tarybinė karta auga sveika ir žvali, skirdama visas savo jėgas žmonijos svajonei — komunizmui sukurti.

Zmogaus ranka ir technika pakeitė Dainų slėnio vaizdą Anykščių šilėlyje — padidėjo ir pagražėjo aikštė, padaugėjo ir saviveiklos kolektyvų skaičius, tačiau saviveiklos vystymui nėra ribų. Dabar saviveikloje dalyvauja ir jauni, ir seni. Didelis Anykščių rajono meninės saviveiklos ir kultūrinio darbo įvertinimas yra garbingo liaudies teatro vardo suteikimas Anykščių kultūros namų kolektyvui. Šis aukštas įvertinimas kartu ir įpareigoja rajono saviveiklininkus toliau kelti meninės savi-

ŠIANDIEN:

12 val. 30 min. prasideda karnavalas-eisena Anykščių miesto gatvėmis;

15 val. Anykščių šilėlyje rajono Jubiliejinės Dainų šventės festivalio pradžia.

Daug svečių lankėsi Tarybų Lietuvos sostinėje gegužės mėnesį. Vilniuje koncertavo bulgarų dainininkas I. Dimovas, JAV smuikininkas Isaakas Sternas, RTFSR nusipelnęs artistas M. Aleksandrovičius, Vokietijos Demokratinės Respublikos valstybinis liaudies meno ansamblis bei kiti meno kolektyvai.

Nuotraukoje matome VDR ansamblio dalyvę Varvarą Bajevald ir Lietuvos TSR nusipelnusio dainų ir šokių liaudies ansamblio atstovę Nijolę Petrylaitę, besikeičiančias suvenyrais.

V. Bražo (ELTOS) nuotr.

UKRAINOS TSR. Odesos sritys Arcizko rajono Lenino vardo kolūkis turi 40 įvairių kombainų. Jie jau ruošiami derliaus nuėmimui.

Nuotraukoje: kolūkio inžinierius G. T. Rymskis (kairėje) ir kombainininkas I. G. Terzlis remontuoja kombainą.

A. Fatejevo (TASS) nuotr.

Gerai prižiūrėkime kukurūzus

Nuo kukurūzų sėjos iki jų sudygimo praeina 10–12 dienų. Šis laikotarpis turi būti skiriamas intensyviai piktžolių naikinimui. Viena iš efektyvių kovos priemonių su piktžolėmis yra akėjimas.

Šiuo metu 1–2 kartus pasėlius nuakėjo „Pergalės“, „Levaniskio“, „Svyturio“, „Paryžiaus Komunos“ ir eilė kitų kolūkių.

Praėjus 4–5 dienoms po sėjos, reikia neatidėliojant suakėti kukurūzų pasėlius, nes tuo metu dauguma piktžolių leidžia plonyčius daigelius. Tokias piktžoles yra lengviausia akėčiomis sunaikinti. O kada piktžolės jau sužaliuoja, tada kova jau yra mažiau

sėkminga. Geriausia kukurūzus akėti lengvomis arba tinklinėmis akėčiomis. Prieš sudygstant kukurūzams, akėti reikia bent du kartus. Vėliau, kada kukurūzai pradeda dygti, reikia nuo akėjimo susilaikyti, nes gležni ir trapūs daigeliai gali būti akėčiomis sunaikinti.

Vėliau, kai kukurūzai jau turi 2–3 lapelius, akėjimą reikia pakartoti. Šiuo atveju akėti reikia vidurdienį, kada augalai yra apvytę ir ne tokie trapūs.

Kada kukurūzai sudygs ir išryškėja eilės, reikia nedelsiant pradėti tarpelių purenimą. Purenimas ne tik sunaikina piktžoles, bet ir išvėdina dirvą, į ją giliau įlei-

džiama oro, pagerėja vandens režimas.

Pirmą kartą purenimą reikia labai atsargiai, kad planeto ar traktoriaus kultivatoriaus noragėliai nepalietų augalų; taigi, reikia pagal augalus palikti apsauginę zoną.

Pirmą kartą purenimą reikia žymiai giliau — 8–10 cm, antrą kartą sekiau — 5–6 cm gyliu ir t. t. Prieš antrą tarpelių purenimą tikslinga papildomai patręsti kukurūzus amonio salietra, išberiant jos po 100–150 kg į ha. Purenant trečią kartą, būtina patręsti pakartotinai.

Įdirbant tarpelius mechanizuotai, naudinga panaudoti traktorių DSS-14 su kultivatorium KRSS-2,8. Toks agregatas yra patogus, pasižymi dideliu manevringumu ir juo dirbant yra geras matomumas. Tokiu būdu augalai mažiau sužalojami.

Tokius traktorius ir kultivatorius įsigijo kol kas tik du rajono kolūkiai — „Pavasaris“ ir „Aukštakalnis“, kurie tarpelius įdirbs mechanizuotai.

Dar verta pakalbėti apie kukurūzų tarpelių įdirbimą kaupikais. Šio metodo reikėtų atsisakyti, kadangi apkaupimas derliaus priedo neduoda, be to, apkaupus kukurūzus, sunku mechanizuotai nuimti. Kaupti galima tik tada, kada vasara lietinga ir nėra gero nuotakumo.

Dar reikėtų kalbėti vieną efektyvią kovos priemonę su piktžolėmis. Tai herbicidų panaudojimas. Dabartiniu metu plačiai naudojamas herbicidas 2,4D, kuris turi apie 70 procentų veikiančio elemento. Pirmą kartą kukurūzai purškiami prieš sudygstant, antrą kartą — kai kuku-

rūzai turi 3–4 lapelius. Herbicido dozė 1 hektarui, atsižvelgiant į piktžolėtumą, 1–1,75 kg. Purškiant sudygusį pasėlį, herbicido norma sumažinama vienu trečdaliu. Dar yra specialus kukurūzams herbicidas „Simazinas“. Juo purškiama 2 kartus: prieš augalams sudygstant ir 4–5 lapelių fazėje. „Simazino“ imama 1,5–2,5 kg, atsižvelgiant į dirvos mechaninę sudėtį ir piktžolėtumą. Kuo dirva lengvesnė, tuo dozė mažesnė. Šis herbicidas panaudotas Elmininkų bandymų stotyje ir „Ažuolo“ kolūkyje kukurūzų pasėliuose piktžolėms naikinti. Buvo purškiama 2 kartus.

Siekiant dar labiau suaktyvinti herbicidų veikimą, rekomenduojama herbicidų hektarinė normal pridėti 10 kg superfosfato arba 6–8 kg amonio salietros.

Agr. J. MINKELIS

Spaudos
platinimo
mėnuo

Kodėl nesilaikot žodžio?

Spaudos
platinimo
mėnuo

Kai rajono ryšininkai aptarė spaudos platinimo klausimą ir vieningai nutarė išplatinti kiekvienam 1000-čiui gyventojų ne mažiau kaip 800 egzempliorių laikraščių ir žurnalų, Viešintų ryšių skyriaus viršininkė D. Bartulytė užtikrino:

— Mes tiek išplatinsim. Tik būtų gerai, jei komjaunimas aktyviau padėtų.

Komjaunimo rajono komitetas pasiuntė aktyvistus į Viešintas. Kišo į darbą ir vietos komjaunuoliai. Spaudos platinimas iš karto pagyvėjo. Tačiau D. Bartulytė pasielgė tiesiog nesuprantamai. Ji išsivalzdavo, kad jei jau atvyko pagalba, tai tegu ji ir dirba, o ryšių skyriaus darbuotojai gali pailsėti.

Lankėsi komjaunuoliai pas kolūkiečius, kalbėjosi su žmonėmis.

— Tai kad mūsų ryšininkai dažniau atsilankytų, taip pasikalbėtų — niekad nepamirštume prenumeratos pratęsti, — kalbėjo kolūkiečiai.

Tada ir paaiškėjo, kodėl Viešintų apylinkėje 1000-čiui gyventojų tenka tiek mažą spaudos. Mat, viršininkė nelinkusi nei pati vargti, spau-

dą platindama, nei varginti skyriaus darbuotojų. O dėl pasižadėjimo — tai ką gi? D. Bartulytė jau ir primiršo, ką išpateigojusi. Ji surenka žinias iš laiškanėsių, praneša ryšių kontorai, kiek išplatinta spaudos — ir viskas. Ryšių kontoroje irgi mandagūs žmonės sėdi. Kruopščiai užrašo skaitlines, dar pasitikrina ir nusiramina. Žodžiais kovoja su 800 egzempliorių laikraščių ir žurnalų kiekvienam 1000-čiui gyventojų. Bet kiek spaudos reikia išplatinti Viešintų ryšių skyriui, kad po tiek išeitų — draugai viršininkai nežino, nežino net gyventojų skaičiaus šloje apylinkėje.

O padėtis čia ne kokia. Kol kas 1000 gyventojų tetenka po 470 egz. spaudos. Tik „Draugystės keliu“ kolūkyje reikalai žymiai geresni. Ir Viešintų vidurinės mokyklos mokytojai gerai padirbėjo. Net 350 prenumeratų surinko.

Norėjęsi paklausti D. Bartulytę, kas jūs, mieloji drauge — ryšių skyriaus viršininkė, atsakinga už spaudos platinimą, ar statistė, kruopščiai rankiojanti žinias?

K. JANULIONIS

St. VENCKUS

Jų atminimas liks amžinai gyvas

(Tęsinys iš Nr. 45 (1132))

Saulė negalėtingai kepino iš pat ryto. Apie vidurdienį įkaitę smiltynai skleidė tokią kaitrą, nuo kurios, rodos, ir kvapo neatgausi. Tik kur-ne-kur danguje balkšvavo mažičiai debesėliai, o retkarčiais papūtęs vėjelis akimirkai atgaivindavo paupy besikaitinančiuosius. Nuostabiai giedras ir kaitrus birželio 22-osios sekmdienis suviliojo į paupį mikrieriškius ir plikiški-

čius. Bet nė vienas iš jų nenujautė, kad ta giedri diena, jau apsilaukus tirštals karo dūmais, sutryps jų džiaugsmą, šviesias viltis.

Tik popiet iš Simonių valsčiaus apylinkės Tarybos pirmininkas Titas Medvedjevas gavo žinią apie prasidėjusį karą. Surinkęs apylinkės komjaunuolius, tarybinius aktyvistus, Medvedjevas trumpai supažindino su susidariusia padėtimi. Reikėjo apsiginkluoti, nes aplinkiniai buožės

pradėjo kelti galvas. Grupė aktyvistų nuvyko į Simonių miliciją prašyti ginklų. O čia nieks tikrosios padėties nežinojo.

— Grįžkit atgal ir laukit įsakymo. Pavojaus nėra, — nuramino milicijoje. — Kal reikės — ginklus išduosim.

Tuščiomis sugrįžo Plikiškių kaimo aktyvistai į namus. Naktimis komjaunuoliai broliškai Terechovai su aktyvistais, apylinkės Tarybos pirmininku Medvedjevo nurodymu, išsivadavo saugoti keliuko, vedančio per Simonių girią. Buožvalkliai galėjo jį užversti medžiais, o tai sutrukdy-

tų bet koki judėjimą.

...Pasirailtojęs kelnės, basas Jonas Medvedjevas krypuoja pramintu takeliu. Priėjęs savo sklypą, tą patį, iš Tarybų valdžios gautą, žvilgsniu apmetė lauką ir nušvito: vėjelio šiurenamomis viršūnėmis lingavo miežiai, o toliau žaliavo kviečiai. Ir linai išplėstame dirvone šviesiu žalsvumu stiebėsi nuo žemės. Nedosni smėlynų žemė, bet ir ta pati, pavasarį purenta išpurenta, brandino derlių — pirmąjį Jonui Medvedjevui derlių. Nė nepastebėjo Jonas, kai lazda ramsčiuodamasis prisilietė Putnui.

Kooperatyvo vadovybė

Mūsų MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Kolektyvinio darbo“ Nr. 35 (1122) straipsnelyje „Reikia parduotuvės“ buvo rašoma, kad Anykščių geležinkelio stoties rajone esanti maža maisto produktų parduotuvė dažnai būna uždaryta. Gyventojai dėl to turi vaikščioti net po 1,5 km, kad apsirūpintų prekėmis.

Anykščių miesto kooperatyvo pirmininkas Smatavičius pranešė, kad rašyta teisingai. Tikrai dažnai darbo valandomis parduotuvė būdavo uždaryta.

patikrino padėtį vietoje ir išpėjo krautuvės vedėją, kad darbo metu parduotuvės neuždarinėtų.

„Trūksta tvarkos“

Tokio pavadinimo straipsnelis buvo išspausdintas „Kolektyvinio darbo“ Nr. 35 (1122). Jame skaitytos rašė apie tai, kad Troškūnų mieste mažai rūpinamasi medelių priežiūra.

— Von iš mano žemės, driskiau! — apsiptojęs subliovė šis. — Užteks tau mano turtą grobstyti!

Kitądien, lyg tyčiodamasis, buožė Putna suarė Jono Medvedjevo rankomis užsėtą linų sklypą, užsodintas svalgūnais lysves.

...Seštadienio popietę Larionas Terechovas su dviem sūnumis, Jonas Medvedjevas ir kiti Plikiškių kaimo vyrai maudėsi pirtyje. Vaikų verksmas ir moterų šauksmas paslėkė besiprausiančiųjų ausis. Baltaraiščiai, apsiginklavę medžiokliniais šautuvais, pistoletais, apsupo ir pirtį.

— Išėikit, bolševikai, o tai pirty supleskėsim, — įsiutęs įsakinėjo gaujai vadovavęs Juozas Budrevičius. Buvęs šau-

Gi išplėsti krautuvę, kaip to pageldavo laiško autorius, kooperatyvas kol kas negali dėl patalpų trūkumo.

Troškūnų miesto DZDT vykdomojo komiteto pirmininkas Elnoris praneša, kad straipsnelyje nurodyti faktai teisingi.

Dabar miesto žalieji sodiniai sutvarkyti ir prižiūrimi.

lys, kurio mišką tarybinė valdžia nacionalizavo, dabar liejo tulžį ant beginklų valstiečių. Su pistoletu prie pirties sukaliojosi ir Petras Karvelis, kurį į savo gaują įtraukė dėdė Budrevičius.

Baltaraiščiai kaimo gale suvarė vaikus ir senius, vyrus ir moteris, iš trobų pasiglemžė drabužius ir geresnius daiktus.

— Trenkim granatom, ir baigta su jais muzika, — karščiausiai vienas iš buožvalkių. Kitas, šimoniškis, ramindamas karštakošį, prašvokštė:

— Ateis laikas, su visais susitvarkysim.

Įtūžę baltaraiščiai iš minios atskyrė apylinkės tarybos pirmininką Titą Medvedjevą, Joną Medvedjevą, brolius Kostą ir Lazarį Dorondovus, komjaunuolius brolius

Kaip vykdyti socialistinius išsipareigojimus?

REIKIA RIMTŲ REFORMŲ

„Gegužės Pirmosios“ kolūkis rimtai ruošėsi antrųjų septynmečio metų socialistinių išsipareigojimų vykdymui: buvo atrinktos 64 pagrindinės ir 45 vienkartinės paršavedės, aptvarkyti tvartai, pasirūpinta gerų pašarų.

Bet jau metų pradžioje iš fermos pradėjo eiti nerimą keltančios žinios:

— Bekonai nepasikeilia ant kojų.

— Kažko paršeliai skursta.

— Labai daug klaučių krinta.

Kolūkio veterinarijos gydytojas Domas Trumbeckas ir ši, ir tą bandė, bet labiau apčiuopiamų rezultatų kol kas nemaityti.

Kodėl?

Didžiulame, neblogoi įrengtame tvarte laikomos veislinės klaučės. Jos atrodo labai gražiai, tiesiog penimės, o ne veislinės. Štai čia ir yra viena iš priežasčių, dėl ko paršeliai negyvybingi ir jų taip maža gaudama.

Patalpa veislinėms klaučėms taip pat netinkama, nors ir gražiai bei švariai atrodo: takai cementuoti, gardai tvarkingi, juose grindys ir t. t. Bet po grindimis priteka srutų. O nuotakumo jokio nėra. Srutos taip ir rūgsta po grindimis. Tik gimęs paršelis prikvėpuoja amoniako, visą laiką būna drėgnoje patalpoje. Dėl to tad ir bronchopneumonija čia serga labai daug klaučių. Ir nors veterinarijos gydytojas D. Trumbeckas atkakliai prieš šią ligą kovoja, nieko negali padaryti.

Blogai, kad klaučių gardai nekreikiama, kad jos guli tiesiog ant grindų, tarp mūro sienų, o apačioje pūna srutos.

— Kraukui šiaudų trūksta, — pasakoja kolūčio vadovai.

Taip. Šiaudų tikrai trūksta. Dėl to klaučės buvo laikomos sekliai. Bet gi toks aiškinimasis negali tęstis amžinai. Didelę kraiko dalį gali ir turi sudaryti durpės. Kolūkyje durpynų atsirastų iki valiai. Tik reikia dabar, kai gražiausias laikas, jų kiek reikiant prikasti. Žinoma, veislinėms klaučėms vien durpėmis nekreiksl, bet maišant jas su šiaudais, išėitų puikus kraikas. Klaučės gulėtų ant mėšlo, jaunų paršelių sveikatingumo nepakirstų nuolatinė drėgmė ir šilumos stoka. Dar įrengus kaip reikiant ventiliaciją, dingtų sunkus, amoniako prisisunkęs kvapas. Ir visa tai žymiai geriau padėtų, negu įvairūs, brangiai kolūkiui atsieina valstai.

Didele fermos rykšte yra išgalėjęs rachitas. Tai dėl šviesos stokos, drėgmės pertekliaus tvartuose, dėl mineralinių medžiagų, vitamino „D“ trūkumo pašaruose. Juo pradeda sirgti paršeliai dar visai jauno amžiaus. Gi šiuo metu apie pusę auginamų bekonų, tartum bibliniai piligrimai, vaikšto keilais. Žinoma, dabar, kai bekonai išleisti į vasaros užtvartas, jie pagys. Bet kas bus rudenį ir žiemą?

Štai čia ir reikia susimąstyti tiek kolūčio vadovams, tiek veterina-

rijos gydytojui D. Trumbeckui.

Pirmiausia — kodėl klaučės taip linkusios sirgti rachitu? Atsakymas čia vienas: per drėgnose, per tamsiose patalpose laikomos veislinės klaučės ir paršeliai. Patalpa veislinėms klaučėms netinkama. Būtų labai gerai, jei kolūčio valdyba padarytų štai ką: nieko nelaukdama toliau nuo šių patalpų įrengtų aukštoje, sausoje, pagal galimybę smėlėtoje vietoje erdvas užtvartas, padarytų trūkstantį kiekį namelių ir per vasarą ten laikytų klaučes. Per tą patį laiką reikėtų parinkti tinkamas, sausoje vietoje esančias patalpas veislinėms klaučėms, o tas, kur dabar laikomos veislinės klaučės, pritaikyti bekonų penėjimui. Žinoma, tas pareikalaus nemaža pastangų ir lėšų. Bet čia yra vienintelė išeitis, kuri padės likviduoti išgalėjusias ligas ir padarys klaučių ūkį tikrai pelningu.

Rimtų trūkumų yra klaučių priežiūroje. Štai viename garde laikomi 22 maždaug 3-jų mėnesių amžiaus paršeliai. 7 iš jų gerai imtę, sveria po 16—18 kg, 10 vidutinių, o 5 tiesiog beviltiški, sveria po 2—2,5 kg, daugiau panašūs į nu-

skurdusius kačiukus, o ne į paršelius. Čia pat stovi du maždaug 1,2 m ilgio siauri lovėliai. Taigi, kiekvienam paršeliui prie lovio išėitų apie 12—13 cm vietos. Kai paduodamas ēdalo, stipresnieji nustumia silpnesius ir tie lieka alkani. Tad kaip ir kada gi jie pasitaisys?

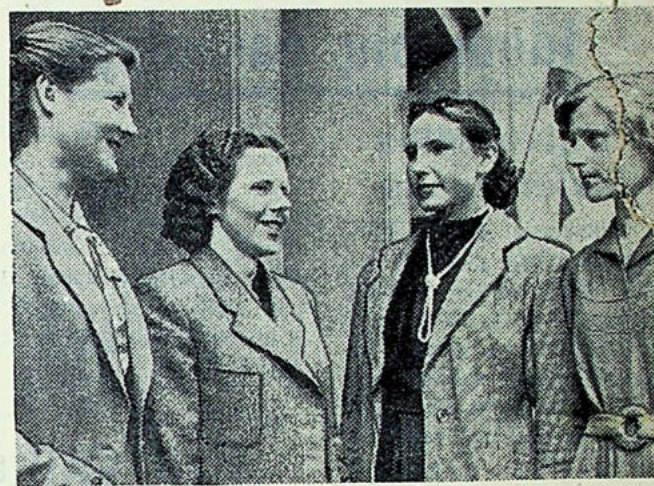
— Juo toliau, juo labiau skursta, — skundžiamasi.

O reikia tik sugrupuoti juos maždaug pagal svorį, ir reikalai pagerėtų. Bet čia sunku tą padaryti, nes pačiame fermos darbo organizavimo pagrinde yra rimta spraga. Reikalas tas, kad kiekviena klaučinėke prižiūri ir veislinės klaučės, ir paršeliai, ir bekonai. Darant atranką, tektų dar vieną ar dvi grupes skirtingai šertinų klaučių sudaryti. Tas labai apsunkintų klaučinių darbą.

Ar ne geriau pertvarkyti darbo organizaciją ir klaučinėms skirti atskiras klaučių rūšis:

Nuotraukoje matome respublikinio melžėjų ir kerdžių pasitarimo dalyves kairės į dešinę — Alytaus rajono „Saulės“ kolūčio karvių melžėją J. Tamunytę, Vilkijos rajono Černiachovskio vardo kolūčio karvių melžėją E. Mikalaitę, Silutės rajono „Pergalės“ kolūčio karvių melžėją T. Bukalskytę, Ramybės rajono „Aušros“ kolūčio karvių melžėją V. Kairytę.

M. Ogajaus (ELTOS) nu

Oi, žiba žiburėlis

Užėik į Anykščių plytinės cechus — lyg po žemio karalystėje atsidursi. Kur tik pažvelgi, spinduliuoja elektra.

— Dirba žmonės išsijuose, — pagalvoji.

Nieko panašaus. Elektros dega ir ten, kur ne dirbama.

Štai vienoje krosnies pusėje kraunamos ar iškraunamos plytos, kitoje — nė gyvos dvasios. Bet ir čia elektra tvieskia.

— Negi lemputes iš-

sukiosi, — sako darbininkai. — Jungtukas vienas, ir jis abiejose krosnies pusėse elektrą įjungia.

Toliau angoje, kur užmūrijamos sienos, darbininkai turi grąbytis lyg akli po drumstą vandenį. Čia tamsu.

Formavimo ceche irgi šviesos marios plūsta. Nors trečioje pamainoje formuojami tik drenažo vamzdžiai, bet šviesa dega ir ten, kur plytos formuojamos.

Lyg slapuką žaisdami, plytinės elektromontoriai lempučių jungtukus įtaisė kažkur gatavos produkcijos iškrovimo aikštelėje. Ieškoti lig nualpimo — nerasi. Reikia ar nereikia, čia lyg jūrų švyturiai šviečia prožektoriais ir lyg jonvabaliai prieš juos žiba lemputės.

Negeriau ir sandėliuose.

— Bijo, kad prietaisai ir įrankiai nepabėgtų, — juokauja darbininkai. Zvelgdami į naktį šviesos užlietas patalpą, kai kurie iš jų dar prideda:

— Sutaupysime elektros, kaip iš katino asarų.

P. Juselis

GROŽI SAUGO...

— Tingini, še klaušini.

— Luptas ar neluptas?

— Ne.

— Mesk per tvorą.

Šitaip liaudis apibūdina tinginį. Zdanovo vardo kolūčio antrosios brigados kolūkiečiai Valė Gutauskaitė truputį veiklesnė. Kol kas be namiškių pagalbos moka pavalgyti. Ir lūputes pati pasidažo, ir antakius savarankiškai išsipešioja. O jau šokiuose — pirmutinė villotoja.

Tik kolūčio laukuose jos nepamatysi. Nė vieno darbadienio šiemet Valė neišdirbo. Galvoja, kam jai dirbti, kai tėvukas stropiai dirbauja. brolis Albinas traktoriumi dirvas vagoja, sesuo Vanda karves melžia. Sako, geriau namuos pasėdėsianti ir jaunystės grožį saugosianti. Tik kolūkiečiai kitaip galvoja:

— Darbas žmogų puošia, ne tinginavimas.

Z. Dailydė

Terechovus. Šiuos išsivare į Simonis.

— Jei bėgsit, vietoj nudėsim, — perspėjo juos Budrevičius, varydamasis su savim Jono Medvedjevo pagrobta naują dviratį.

Vienus sugrūdo į dahoklę, o apylinkės tarybos pirmininką Titą Medvedjevą ir komjaunimo organizacijos sekretorių Joną Terechovą į mėsai rūkyti kamina. Parsidavėliai Starkus, Baranauskas tyčiojosi kaip įmanydami, bet negalėjo palaužti komunisto Tito Medvedjevo, komjaunuolių brolių Terechovų ir kitų plikiškių valios. Juos neužligo nugabeno į Kupiškį ir ten, prie Sepetos durpyno, lietuvų tautos budeliai su jais susidorojo.

Su šešetu vaikučių paliko našle Tito Med-

vedjevo žmona, dar daugiau našlaičių paliko nuo žmogžudžių kruvinųjų rankų žuvęs Lazaris Dorondovas.

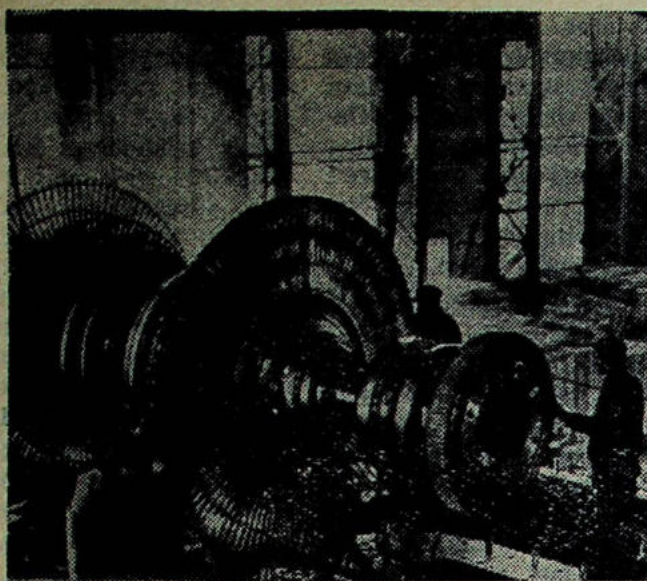
* * *

Ir vasarą, ir žiemą Plikiškių, Mikierių ir gretimųjų kaimų žmonės girdi Simonų girtos ošimą. Bet tame ošime jie jaučia pulsuojančią, džiaugsmingą gyvenimą, gyvenimą be vargo ir skriaudų. Tito Medvedjevo, Lazario Dorondovo vaikais tėviškai rūpinosi Tarybų valdžia. Jie lankė mokyklas, sėmėsi žinių, o suaugę — įsijungė į kūrybinį darbą. Jie giliai saugo atmintį savo žuvusių tėvų, apylinkės Tarybos sekretoriaus Stuko, brolių komjaunuolių Terechovų atminimą, gerai suprasdami, kokia kaina buvo iškovota širdžiai brangi Tarybų valdžia.

— Ar pas jus šviesa dega dieną ir naktį?

— Taip. Žmonės turi matyti, kad elektros energiją reikia taupyti.

KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Charbino turbogeneratorių gamykloje pagaminta pirmoji šalyje 100 tūkstančių kilovatų galingumo garo turbina. Nuotraukoje: statomas turbinos rotorius.

Cian-Lu (Sinchua agent.) nuotr.

Įdomybių pasaulyje

Universalus kalendorius

Tikriausiai, ne visi žino, kad ne visos pasaulio tautos dabar gyvena 1960 metais. Pavyzdžiui, Irake ir Afganistane pernai liepos 7 dieną sutiko tiksliai 1379 metus, o Etiopijoje rugsėjo 12 dieną prasidėjo 1952 metai. Japonijoje dabar 2619 imperatorinės dinastijos metai, Indonezijoje — 1891 metai ir t. t. Žemės rutulyje yra kelios dešimtys kalendorių. Norint vieno kalendoriaus datus paversti į kitą kalendorių, reikalingi sudėtingi apskaičiavimai.

Mokslininkams seniai iškilo idėja sudaryti visuotinį kalendorių visam pasauliui. Dabar jis jau paruoštas ir svarstomas SNO.

Ar žinote, kad...

...paskutiniams daviniais 28.600 tūkstančių tonų kosminių dulkių kasmet sudėga Žemės atmosferoje daugiau kaip 100 kilometrų aukštyje nuo planetos paviršiaus. Ir tik 3 tūkstančiai tonų smulkiausių meteoritų ir kosminių dulkių kasmet pasiekia žemės paviršių.

...vėžlys — vienas seniausių gyvųjų pasaulyje. Per 200 milijonų savo egzistavimo Žemėje metų jis beveik nepasikeitė.

...mažytė kolibriai su naudoja pagal savo svorį šimtą kartų daugiau maisto, negu dramblys. Tų paukščių medžiagų apykaita tokia didelė, kad joji jė išbūtų be maisto šešias-aštuonias valandas — mirtų badu. Bet to nepavyksta todėl, kad kolibrų organizmas nakties metu tarytum apmirsta. Jų temperatūra nuo įprastų die-

nų 40—45 laipsnių naktį nukrenta iki supančios aplinkos temperatūros. Taigi, naktį šio paukštelio medžiagų apykaita sulėtėja dešimt-penkiolika kartų. O rytą kolibriai vėl „atgyja“ ir be nuovargio visą dieną kęšo maisto.

Kai vaikų žaidimas virsta nelaime

Kam neteko matyti, kaip motina savo verkiančiam vaikui, kad nuramintų, paduoda barškančią degtukų dėžutę? Sugrįžęs iš darbo, tėvas užsirūko papirosą, o kad sudomintų savo mažametį sūnų, duoda užpūsti degtuką. Taip palapsniui vaikai pripratinti prie degtukų ir ugnies. Paskui jie stengiasi visur pamėgdžioti suaugusius.

Kaip galima, kad tokia motina ar tėvas nepagalvoja, kokią pavojų sukels degtukai vaiko rankose.

Šių metų balandžio mėnesio 27 d. Svėdasų apylinkėje šešiamečiai Algikas ir Broniukas Mudrauskai, pasinaudoję senelės nuolaidumu, kuri neatėmė iš jų degtukų, žaisdami padegė trobą. Gaisras sunaikino Mudrauskų sodybą, gyvulius ir visą kitą turtą.

O juk gaisras ir pačius vaikus galėjo sudeginti!

1958 metų pavasarį Kavarsko miestą apskrėjo šurpi žinia. Iš Lapinskių šeimos ugnis atėmė mažametį sūnų Romutį. Tai atsitiko vien dėl to, kad motina, negalvodama nieko blogo, paliko namuose be priežiūros du vaikus, kurie ir sumanė pažaisiti su ugnimi.

Panašių nelaimių respublikoje dar atsitinka.

Naktį į gegužės 27 d. Turkijos ginkluotosios pajėgos įvykdė valstybės perversmą ir paėmė šalies valdymą į savo rankas.

Sie įvykiai — tiesioginis rezultatas tos padėties, susidariusios Turkijoje dėl politikos, kurią per pastaruosius dešimt metų vykdė A. Mendereso vadovauta vyriausybė.

Šiuos dešimt metų valdžiusi Turkiją demokratų partija, kurios vienas iš lyderių buvo Menderesas, šalį pavertė JAV kariniu placdarmu Artimuosiuose Rytuose. „Mes neturime pastovesnio sąjungininko už Turkiją“, — žavėjosi Amerikos laikraštis „Niu Jork Taims“. Turkijos teritorijoje įrengtos Amerikos karinės bazės. Šalyje pilna Amerikos karinių specialistų. Neseniai įvykdytas plėšikiškas Tarybų Sąjun-

gos raketininkų nušūto šnipinėjimo lėktuvo „U-2“ skridimas prasidėjo tuo, kad jis išskrido iš Turkijos pietuose esančio aerodromo.

Dalyvaudama agresyviuose NATO ir SENTO (buvęs Bagdado paktas) blokuose, Turkija išsipareigojo daryti karines išlaidas,

kurios jai per didelės. Šalis pasidarė dar labiau priklausoma nuo Vakarų valstybių. Liaudies skurdas ir jos siekimų vystyti pažangą slopinimas — tokie yra būdingi Turkijos gyvenimo bruožai.

Šiomis sąlygomis ir buvo įvykdytas valstybės perversmas. Dabar visa valdžia Turkijoje priklauso Nacionalinės

vienybės komitetui, kuriam vadovauja generolas Džemalis Giurselis. Jis taip pat vadovauja gegužės 28 d. sudarytai naujai Turkijos vyriausybei. Šalyje sudarytas komitetas, kuris paruoš naują konstituciją. Užsienio spauda praneša, kad Nacionalinės vienybės komitetas paskelbė kreipimąsi,

nimui buvo pritarta Vakaruose. „Visiškai nėra pagrindo abejoti, — rašo Prancūzijos laikraštis „Popiuler de Pari“, — kad naujoji valdžia Turkijoje vykdys „Vakarų politiką“, kuri dešimt metų buvo Turkijos politika“. Tokių pareiškimų pilna Amerikos spaudoje.

Turkija yra mūsų pietinė kaimynė, ir Tarybų Sąjunga seniai stengiasi, kad mūsų šalių santarpijo santykiai būtų gerų kaimynų santykiai. Nurodymas tai, N. Chruščiovas kalboje, pasakytoje Kremliuje gegužės 28 d., pareiškė viltį, kad naujoji Turkijos vyriausybė „reikiamai stengsis gerinti santykius su Tarybų Sąjunga“.

S. GERMANAS

Redaktorius St. VINČIONAS

Kadras iš kino filmo „Pakelta velėna“.

Kino teatre „Pergalė“ birželio 7—8 d. d. žiūrėkite kino filmą

„PAKELTA VELENĖ“ I ser.,

birželio 9—10 d. d. — II ser.

Nuoširdžiai užjaučiame J. Billūno vardo vidurinės mokyklos VIIIa klasės mokinį MISIONĄ Bronių, jo mylimam tėveliui mirus.

AUKLETOJA IR KLASĖS DRAUGAI

Anykščių raikopasjungos darbuotojų kolektyvas reiškia gilią užuojautą bendradarbiui RALIUI Alfonsui, jo sūnui mirus.

Anykščių tarpkolūkinė statybos organizacija reiškia gilią užuojautą bendradarbiui RALIENEI ELENAI, jos mylimam sūnui tragiškai mirus.

Kreiptis šiuo adresu: Anykščiai, Vilniaus g. Nr. 48. Telefonas 65.

D Ė M E S I O!

1960 m. birželio mėn. 9 d. Anykščių kultūros namuose

įvyks

LTSR Valst. Akademinio dramos teatro spektaklis

„Vestuvių maršas“

PRADŽIA 21 val.

Anykščių miesto vartotojų kooperatyvo darbuotojai reiškia gilią užuojautą bendradarbiui RALIENEI ELENAI, jos mylimam sūnui tragiškai mirus.

Anykščių Statybos-montavimo valdybai darbu Anykščiuose skubiai reikalingi darbininkai. Kreiptis adresu: Stoties g-vė 1b.